

Tehy ry:n lausunto hallituksen esityksestä (HE 240/2014 vp) eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta.

Tehy ry pitää lain yleisiä linjauksia hyvinä ja tärkeinä.

Asumismuodosta riippumatta on tärkeää määritellä palveluja tuottavan henkilöstön laadulliset ja määrälliset vaatimukset. Ikäihmisille annettavat palvelut edellyttävät koulutetulta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan henkilökunnalta laaja-alaista osaamista. Palvelun tarjoajalla tulee olla velvollisuus reagoida ikäihmisen muuttuvaan toimintakykyyn ja palvelutarpeeseen muuttamalla henkilöstömäärää ja –rakennetta sekä osaamista oikea-aikaisesti ikäihmisen hoidontarpeita vastaavaksi. Tavoitteena tulee olla, että oikeat henkilöt tekevät oikeita asioita, oikein ja oikeaan aikaan. Tavoitteena on myös se, että iäkkään henkilön ei tarvitse muuttaa palvelutarpeen ja toimintakyvyn muuttuessa vaan hänelle tarjottavat palvelut muuttuvat.

Tehy ry näkemyksen mukaan kuntien menoja voidaan hidastaa tehostamalla poikkihallinnollista yhteistyötä ikääntyvien henkilöiden terveyden ja toimintakyvyn edistämiseksi. Yhä enemmän tulee panostaa 60-vuotiaiden ja siitä iäkkäämpien henkilöiden ennaltaehkäisevään toimintaan ja toimintakyvyn lisäämiseen esimerkiksi arvioimalla iäkkäiden henkilöiden fyysistä toimintakykyä ja tarvittaessa ohjaamalla heidät liikuntapalvelujen piiriin ja seuraamalla tuloksia. Esteetön ympäristö tukee osaltaan iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä ja mahdollisuuksia omaehtoiseen toimintaan. Tarvitaan myös uudenlaisia asumismuotoja esimerkiksi yhteisö tyyppistä asumista heille, jotka kokevat turvattomuutta yksin asuessaan. Lisäksi tarvitaan riittävästi osaavaa henkilökuntaa, jotta toiminta on oikea-aikaista, tehokasta ja toimintatavat oikeita.

14 § Pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon toteuttamista ohjaavat periaatteet

Tehy ry pitää tärkeänä, että kunnan on toteutettava iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen *kotiinsa tai kodinomaiseen asuinpaikkaan* annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Lähtökohtana tulee olla iäkkään henkilön palvelutarpeet. Arvio palveluntarpeesta tulee tehdä moniammatillisesti.

14a § Pitkäaikaisen laitoshoidon edellytykset

Tehy ry pitää tärkeänä, että laissa määritetään mitkä laitokset voivat tarjota pitkäaikaista laitoshoidoa.

Näkemyksemme mukaan kunta voi vastata iäkkään henkilön palvelutarpeeseen *terveyskeskuksen vuodeosasto hoidolla* vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet ja asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet. Terveyskeskus tai sairaala ei voi olla kenenkään koti. Näin terveyskeskuksen resurssit kohdentuvat akuuttiin hoitoon ja kuntouttavaan työhön.

Yhä edelleen tehostetussa palveluasumisessa hoidetaan samanlaisia asiakkaita kuin iäkkäille henkilöille tarkoitettussa ympärivuorokautista hoivaa tarjoavassa sosiaalihuollon laitoksissa. Vanhuspalvelulain 980/2012 toimeenpanon seuranta -raportissa käy ilmi että lähes 30 % tehostetun palveluasumisen asiakkaista on lähes tai kokonaan toimintakyvyttömiä perushoidettavia henkilöitä. Tämä asettaa palvelun saajat sattumanvaraisesti eriarvoiseen asemaan mm. maksuperusteiden, henkilöstömitoituksen sekä lääkehoidon osalta.

15a § Pitkäaikaisen laitoshoidon edellytysten selvittäminen

Tehy ry pitää tärkeänä ja hyvänä sitä, että kunnan on selvitettävä eri vaihtoehdot voiko kunta vastata iäkkään henkilön palvelutarpeeseen kotiin annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla ennen hoidon ja huolenpidon toteuttamista pitkäaikaisena laitoshoidona.

Pitkäaikaisen laitoshoidon edellytysten selvittämisen tulee olla moniammatillista, jossa lääketieteellisellä selvityksellä on sama painoarvo muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten arvioiden kanssa.

Helsingissä 21.11.2014

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja
Anu Korpinen
työvoimapolitiikan asiantuntija
Tehy ry
anu.korpinen@tehy.fi